

Dagens ämnen

Dagens ämnen

- Rotationsarea

Dagens ämnen

- Rotationsarea
- Pappos-Guldins regler

Dagens ämnen

- Rotationsarea
- Pappos-Guldins regler
- Tyngdpunkt

Rotationsarea

Rotationsarea

- Roterat ett litet kurvsegment

Rotationsarea

- Roterar ett litet kurvsegment
- Bli ungefär ett smalt band i form av en stympad kon

Rotationsarea

- Roterar ett litet kurvsegment
- Blir ungefär ett smalt band i form av en stympad kon med basradien l = avståndet från ds -segmentet till rotationsaxeln

Rotationsarea

- Roterar ett litet kurvsegment
- Blir ungefär ett smalt band i form av en stympad kon med basradien l = avståndet från ds -segmentet till rotationsaxeln
- Klipp upp!

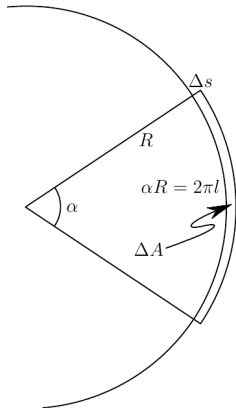
Rotationsarea

- Roterar ett litet kurvsegment
- Blir ungefär ett smalt band i form av en stympad kon med basradien l = avståndet från ds -segmentet till rotationsaxeln
- Klipp upp! Arean blir ungefär samma som en rektangel med
långsida = $2\pi \cdot l$ och kortsida = ds .
- Följaktligen får vi

$$dA = 2\pi l ds$$

Area av det uppklippta bandet

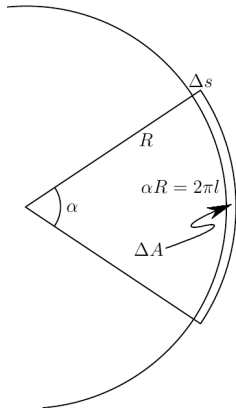
$\Delta A \approx$ areaskillnaden mellan två cirkelsektorer med öppningsvinkel α och radie R respektive $R + \Delta s$.

Area av det uppklippta bandet

$\Delta A \approx$ areaskillnaden mellan två cirkelsektorer med öppningsvinkel α och radie R respektive $R + \Delta s$.

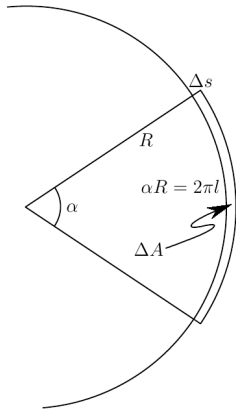
$$\Delta A \approx \pi(R + \Delta s)^2 \frac{\alpha}{2\pi} - \pi R^2 \frac{\alpha}{2\pi}$$

Area av det uppklippta bandet

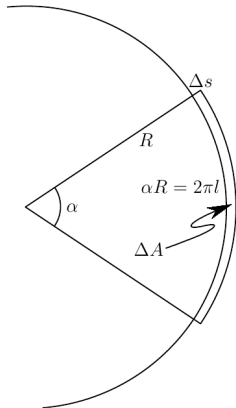
$\Delta A \approx$ areaskillnaden mellan två cirkelsektorer med öppningsvinkel α och radie R respektive $R + \Delta s$.

$$\begin{aligned}\Delta A &\approx \pi(R + \Delta s)^2 \frac{\alpha}{2\pi} - \pi R^2 \frac{\alpha}{2\pi} = \\ &= \frac{\alpha}{2}(2R\Delta s + (\Delta s)^2)\end{aligned}$$

Area av det uppklippta bandet

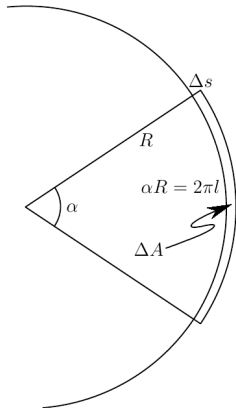
$\Delta A \approx$ areaskillnaden mellan två cirkelsektorer med öppningsvinkel α och radie R respektive $R + \Delta s$.

$$\begin{aligned}\Delta A &\approx \pi(R + \Delta s)^2 \frac{\alpha}{2\pi} - \pi R^2 \frac{\alpha}{2\pi} = \\ &= \frac{\alpha}{2}(2R\Delta s + (\Delta s)^2) = \\ &= \alpha R\Delta s + \frac{\alpha}{2}(\Delta s)^2\end{aligned}$$

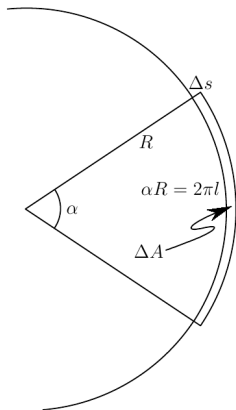
Area av det uppklippta bandet

$\Delta A \approx$ areaskillnaden mellan två cirkelsektorer med öppningsvinkel α och radie R respektive $R + \Delta s$.

$$\begin{aligned}\Delta A &\approx \pi(R + \Delta s)^2 \frac{\alpha}{2\pi} - \pi R^2 \frac{\alpha}{2\pi} = \\ &= \frac{\alpha}{2}(2R\Delta s + (\Delta s)^2) = \\ &= \alpha R\Delta s + \frac{\alpha}{2}(\Delta s)^2 \approx \\ &\approx \alpha R\Delta s\end{aligned}$$

Area av det uppklippta bandet

$\Delta A \approx$ areaskillnaden mellan två cirkelsektorer med öppningsvinkel α och radie R respektive $R + \Delta s$.

$$\begin{aligned}\Delta A &\approx \pi(R + \Delta s)^2 \frac{\alpha}{2\pi} - \pi R^2 \frac{\alpha}{2\pi} = \\ &= \frac{\alpha}{2}(2R\Delta s + (\Delta s)^2) = \\ &= \alpha R\Delta s + \frac{\alpha}{2}(\Delta s)^2 \approx \\ &\approx \alpha R\Delta s = 2\pi l ds\end{aligned}$$

Rotationsarea

Rotationsarea

Rotation kring x -axeln ($l = y$)

Rotationsarea

Rotation kring x -axeln ($l = y$)

- Kurva på parameterform

$$dA = 2\pi l ds = 2\pi y \sqrt{(x')^2 + (y')^2} dt$$

Rotationsarea

Rotation kring x -axeln ($l = y$)

- Kurva på parameterform

$$dA = 2\pi l ds = 2\pi y \sqrt{(x')^2 + (y')^2} dt$$

- Funktionskurva

$$dA = 2\pi l ds = 2\pi y \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

Pappos-Guldins regler

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel = $2\pi \cdot$ TP:s avstånd till rotationsaxeln.

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel = $2\pi \cdot$ TP:s avstånd till rotationsaxeln.
- Volymen = TP:s väg $\cdot$ arean av området som roteras

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel = $2\pi \cdot$ TP:s avstånd till rotationsaxeln.
- Volymen = TP:s väg $\cdot$ arean av området som roteras
- Arean = TP:s väg $\cdot$ längden av kurvan som roteras

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel = $2\pi \cdot$ TP:s avstånd till rotationsaxeln.
- Volymen = TP:s väg $\cdot$ arean av området som roteras
- Arean = TP:s väg $\cdot$ längden av kurvan som roteras
- Användning

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel = $2\pi \cdot$ TP:s avstånd till rotationsaxeln.
- Volymen = TP:s väg $\cdot$ arean av området som roteras
- Arean = TP:s väg $\cdot$ längden av kurvan som roteras
- Användning
  - Rotationsvolym: $dV = \text{TP:s väg} \cdot dA$

Pappos-Guldins regler

- Tyngdpunktens (TP) väg är ett bra samlingsmått vid beräkning av rotationsareor och volymer
- TP:s väg = omkrets av cirkel = $2\pi \cdot$ TP:s avstånd till rotationsaxeln.
- Volymen = TP:s väg $\cdot$ arean av området som roteras
- Arean = TP:s väg $\cdot$ längden av kurvan som roteras
- Användning
  - Rotationsvolym: $dV = \text{TP:s väg} \cdot dA$
  - Rotationsarea: $dA = \text{TP:s väg} \cdot ds$

Tyngdpunkt

Tyngdpunkt

- Tänk jämvikt

Tyngdpunkt

- Tänk jämvikt
- Totala vridmomentet = 0

Tyngdpunkt

- Tänk jämvikt
- Totala vridmomentet = 0
- Ändligt många punktmassor längs en linje

Tyngdpunkt

- Tänk jämvikt
- Totala vridmomentet = 0
- Ändligt många punktmassor längs en linje

$$\sum_{i=1}^n (x_i - x_t) m_i = 0 \iff$$

Tyngdpunkt

- Tänk jämvikt
- Totala vridmomentet = 0
- Ändligt många punktmassor längs en linje

$$\sum_{i=1}^n (x_i - x_t) m_i = 0 \iff x_t \sum_{i=1}^n m_i = \sum_{i=1}^n x_i m_i$$

Tyngdpunkt

- Tänk jämvikt
- Totala vridmomentet = 0
- Ändligt många punktmassor längs en linje

$$\sum_{i=1}^n (x_i - x_t)m_i = 0 \iff x_t \sum_{i=1}^n m_i = \sum_{i=1}^n x_i m_i$$

$$x_t = \frac{1}{\sum_{i=1}^n m_i} \sum_{i=1}^n x_i m_i$$

Tyngdpunkt

Tyngdpunkt

- Stycka upp i småbitar och använd integrationsidén

Tyngdpunkt

- Stycka upp i småbitar och använd integrationsidén
- m = områdets totala massa

Tyngdpunkt

- Stycka upp i småbitar och använd integrationsidén
- m =områdets totala massa
- OBS! $x = x$ -värdet för dm :s tyngdpunkt

Tyngdpunkt

- Stycka upp i småbitar och använd integrationsidén
- m =områdets totala massa
- OBS! $x = x$ -värdet för dm :s tyngdpunkt

$$x_t = \frac{1}{m} \int x dm$$

Tyngdpunkt

- Stycka upp i småbitar och använd integrationsidén
- m =områdets totala massa
- OBS! $x = x$ -värdet för dm :s tyngdpunkt

$$x_t = \frac{1}{m} \int x dm$$

- OBS! $y = y$ -värdet för dm :s tyngdpunkt

Tyngdpunkt

- Stycka upp i småbitar och använd integrationsidén
- m =områdets totala massa
- OBS! $x = x$ -värdet för dm :s tyngdpunkt

$$x_t = \frac{1}{m} \int x dm$$

- OBS! $y = y$ -värdet för dm :s tyngdpunkt

$$y_t = \frac{1}{m} \int y dm$$